
BASİT BİR "NERELİSİN" SORUSU İRKÇİ OLABİLİR Mİ?

- 26.03.2019

Deutsche Welle (21 Mart 2019)

Kökenleri başka ülkelere uzanan Alman vatandaşları çoğu zaman nereli olduklarına dair sorularla karşılaşılıyor. Peki, bu sorular sadece merak mı, yoksa altında gizli bir ırkçılık mı yatıyor?

İnsanlar Tahir Della'ya nereli olduğunu sorduklarında yanıtı 1962 yılında doğduğu Münih oluyor. Münih'in Della'nın hayatında büyük bir etkisi bulunuyor ve bu durum konuşmasına yansıyan Bavyera aksanında da kendisini gösteriyor. Della iki yıl önce Berlin'e yerleşmiş.

Ancak Della, nereli olduğu sorusuna verdiği yanıtın insanları çoğu zaman memnun olmadığını söylüyor. Kendisine esasen nereli olduğu, ailesinin ya da onların da ailesinin nereden geldiklerinin sorulduğunu söylüyor. Della, "Yeni birisiyle tanıştığımda karşılaştığım ilk sorular bu şekilde oluyor" diyor ve ekliyor: "Beyaz Almanlar birbirleri ile tanıştıklarında ilk olarak böyle sorular sormuyorlar, belki biraz süre geçtikten sonra bu sorular soruluyor" diyor.

Siyah ve Alman

Della bu tip soruları can sıkıcı buluyor ve ırkçılığın birer yansıması olarak görüyor. Varoluşunun sorgulandığını belirten Münihli, karşılaştığı muamelenin kendisinde şu hissi yarattığını belirtiyor: "Siyah birisi nasıl oluyor da buraya nasıl ve neden geldiği bilgisini vermeden burada yaşadığını söyleyebiliyor?" Della için bu soru rencide etme niyeti olmayan zararsız bir merak olsa da tuhaf hissetmesine neden olabiliyor.

Della, kendisine sürekli nerelisin diye sorulmasının bir çeşit ırkçılık olduğunu düşünüyor

Della son otuz yıldır, ülkedeki bu tip sorunlara dikkat çekmeye çalışan Almanya'daki Siyahlar İnisiyatifi'nin (Initiative Schwarze Menschen in Deutschland) bir parçası. Ancak sarı saçları, beyaz ten rengi olmayan Münihli sürekli olarak kökeninin sorgulanmasından bezmiş durumda.

Bezginliği münferit bir durum değil. Birkaç hafta önce Twitter'da yayılan bir kampanyada birçok kişi #buradanım (#vonhier) etiketi ile benzer deneyimlerini paylaştı.

Kökenlerinden dolayı sorguya çekilmek

Söz konusu tartışma Bavyeralı gazeteci Malcolm Ohanwe'nin internet üzerinden paylaştığı bir video ile başladı. Videoda Alman müzisyen Dieter Bohlen, jürileri arasında olduğu bir müzik yarışmasında

5 yaşındaki yarışmacıyı aralıksız bir şekilde etnik kökeni hakkında sorguya çekiyor.

İlk olarak Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinin kuzeyindeki Herne kentinden olduğunu söyleyen kızın verdiği yanıt belli ki yeterli olmuyor. Bastırmaya devam eden Bohlen "Annen ve baban nereli? Filipinlerden mi?" diye soruyor. Yarışmacı kız da yanıt olarak "Hayır, onlar da Herne'den" diyor. Devamında ise jüri üyesi Bohlen kızın ailesinin nerede doğduğunu, hatta onların da ailesinin nereli olduğunu soruyor. Sonunda kızın annesi müdahale ediyor ve Tayland kökenli olduklarını söylemesi üzerine Bohlen rahat bir nefes alıyor.

Della'ya göre Bohlen'in ısrarcı soruları, insanların kendilerinde çocukların bile kökenlerini sorgulama hakkı bulduklarını gösteriyor. Bohlen'in, kızın kökenleri ile ilgili olarak ardı arkası gelmez sorularının onun Alman olduğuna inanmakta güçlük çektiğinin bir göstergesi olduğunu düşünüyor. Della, "Bu davranış biçimi Almanya'nın tüm sınıf ve geçmişlerden oluşan bir göçmen toplumu haline geldiği gerçeğini yok sayıyor" ifadesini kullanıyor.

Fazla hassasiyet mi?

Ancak insanlara nereli olduklarını sormak gerçekten gizli birer ırkçı olduklarını mı gösteriyor? Gazeteci Düzen Tekkal'a göre hiç de değil. "Kendisine nereli olduğu sorulan bir insanın neden rencide olabileceğini bir türlü anlayamıyorum" diyen Tekkal, kendisine de birçok kez bu sorunun yöneltildiğini ve herhangi bir şekilde ayrımcılığa uğramış hissetmediğini belirtiyor. Gazeteci, ismi ya da görünüşü dolayısıyla insanlarda merak uyandırmasının kendisini rahatsız etmediğini söylüyor. Tekkal'ın ailesi Kürt ve Ezidi kökenlere sahip ve Almanya'ya Türkiye'den gelmiş. Gazetecinin ifadesine göre #vonhier kampanyası insanların kendilerini kurban olarak tanımlamasının önünü açıyor ve kendine acıma duygusu içinde debelenmelerine neden oluyor.

Tekkal kökenlerinin sorgulanmasından rahatsız olmadığını dile getiriyor

Tekkal ırkçılığın yalnızca, bir kişinin kökenleri nedeniyle dezavantajlı bir konumda olması durumunda oluştuğunu savunuyor. Bu yüzden Alman toplumunun fazla hassasiyet göstermek yerine, örneğin insanların emlak piyasasında sistematik bir şekilde ayrımcılığa uğraması gibi gerçek sorunlarla ilgilenmesi gerektiğini düşünüyor. Gazeteciye göre yabancı bir soyadına sahip olmak ev bulmanızda önünüze büyük bir engel olarak çıkıyor.

Almanya zamana ayak uydurmalı

Della'ya göre bunlar madalyonun iki yüzü. Kiracı olma başvurusunu reddeden bir ev sahibi aynı zamanda o kişiye nereli olduğunu soracaktır diyen Della, bunun arkasında ırkçı hisler barındırdığını düşünüyor. "Bazıları, bu insanların buraya ait olmadığını ve toplumun bir parçası olmamaları gerektiğini düşünüyor" şeklinde konuşuyor Münihli. Ona göre emlak piyasasındaki ayrımcılıkla da, her gün yaşanan ırkçılıkla da aynı şekilde savaşılmalı.

Örneğin günlük hayattaki ırkçılığın, Almanya'da yaşamasına rağmen kendisi ile İngilizce konuşulduğunda ortaya çıktığını söylüyor. Oysaki Fransa, Hollanda, ABD, İspanya ve İtalya gibi ülkelere gittiğinde kendisine o ülkenin diliyle yaklaşıldığını hatırlatıyor. Söz konusu ülkelerde birçok

siyah insan yaşamasına rağmen kendisiyle iletişimin ilk olarak yerel dil ile yapıldığını belirten Della, "Bu açıdan bakıldığında Almanya henüz zamana ayak uyduramadı" diyor.

Tekkal ise kuşaklardır Almanya'da yaşayanlarla, kökenleri başka coğrafyalara dayanan Almanlar arasındaki ilişkinin bir gün daha az karmaşık hale gelmesini umuyor. Belki de 21 Mart Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü bu tip önyargıları samimi bir şekilde masaya yatırma ve onlardan kurtulma için iyi bir fırsat olabilir.

Peter Hille

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: